

med bagefter bliver overskreden, er endnu mere uheldigt. Det er imidlertid en Ting, som kan være Genstand for Behandling i et Udvalg, og der kunde muligvis komme Reduktioner frem.

En anden Side af Sagen er, om det Princip, som er lagt til Grund, i det hele taget er heldigt, nemlig at have saa store Sindssygeanstalter. Der er vist ingen Tvivl om, at den moderné Sindssygebehandling kræver, at den Læge, som er Overlæge paa Sindssygeanstalten, helst ogsaa bør være Direktør for Anstalten og være den Mand, som har hele Anstaltens Ledelse i sin Haand. Jeg tror, dette er det heldigste, og det have vi ogsaa paa flere af vore Sindssygeanstalter — jeg tror for Resten, vi have det paa alle Statens Anstalter. Derigennem har Lægen ganske anderledes Opsigt med alle Patienterne og staar med ganske anderledes fri Hænder. Men jo større Anstalten bliver, desto vanskeligere bliver den nøjagtige Kontrol for Lægen. Derfor tror jeg, det er noget uheldigt at anlægge alt for store Anstalter. Naar man nu ser hen til det foreliggende Forslag og ser, at det i Virkeligheden er en ganske ny Anstalt, der bliver opført, og at det, der spares ved at lægge den sammen med den gamle Anstalt, vist er meget forsvindende, kunde det jo tages under grundig Overvejelse, hvorvidt det ikke var heldigt at gaa til en helt ny Anstalt eller gaa en anden Vej.

Naar man ser, hvor Staten har sine Sindssygeanstalter, ser man, at der er to i Jylland, en paa Fyn og en paa Sjælland, og det ligger da uvilkaarlig ret nær at spørge, hvorfor en anden Landsdel er forbigaaet i denne Retning, nemlig Lolland-Falster. Man kommer saa meget mere ind paa dette, naar man læser den Betænkning, som er afgiven af Kommissionen, der jo bestod af Landets forskellige Sindssygelæger under Præsidium af Sundhedskollegiets Dekanus. Denne Kommission har delt sig i et Flertal og et Mindretal. Flertallet stiller sig meget afvisende over for de kommunale Sindssygeanstalter. Der er her en Mærkelighed, og det er, at Mindretallet erklærer, at han maa „efter det Kendskab, han ved paa Regeringens Vegne at undersøge Forholdene har faaet til disse Institutioner, tilraade, at Staten stiller sig imødekommende over for Ønsket om Statstilskud til Amtsanstalterne for sindssyge og ikke gør Betingelserne for dets Ydelse strengere end, at Amterne med Rimelighed kunne ventes at ville gaa ind paa dem“. Heraf ser man, at Mindretallet har

paa Regeringens Vegne undersøgt Forholdet. Der staar ikke noget om, at Flertallet har undersøgt Forholdene paa Amtssindssygeanstalterne. Hvorvidt det er Tilfældet eller ej, ved jeg ikke, men jeg tvivler lidt paa det, for hvis Flertallet havde undersøgt Amtssindssygeanstalterne, vilde de muligt ikke have udtalt sig, om jeg saa maa sige, saa overlegent om dem. Det erkendes nemlig af Mindretallet, at flere af disse Amtsanstalter ere rigtig gode efter Omstændighederne, og særlig den største, den ved Saks-købing, som efter Oplysningerne her har 130 Pladser — nu tror jeg, den er udvidet til 200 Pladser — er, tror jeg, bleven en rigtig god Anstalt. Jeg taler her med ret god Erfaring, da jeg i sin Tid har været Anstaltens Læge. Jeg tror, det er en Anstalt, som godt kan tilfredsstille rimelige Krav; i alt Fald er der ikke noget til Hinder for, at den forholdsvis let kunde komme til at gøre det. Jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse et Par Ord af, hvad Mindretallet siger om denne Ting. Mindretallet udtaler, at den lokale Forplejning er det oprindelige Grundlag for al Sindssygepleje, og at det fremdeles for de kroniske Tilfælde maa anses for at være det baade naturligste og bedste at beholde dem saa nær Hjemmet som muligt (det vilde f. Eks. være unaturligt at sende gamle syge fra Lolland-Falster op til Viborg, naar de paa en forsvarlig Maade kunne forplejes i Saks-købing); at de kroniske Tilfælde af Sindssygdom synes at befinde sig bedre under de kommunale Anstalters smaa Forhold end i Statsanstaltene store; at gode og hensigtsmæssige Bygninger mange Steder haves; at Amtsanstalterne, selv om Statstilskud nægtes, dog ville vedblive at bestaa, og de flere hundrede sindssyge, der her forplejes, vedblive at være undtagne Tilsyn fra Statens Side.

Naar en Mand med den Autoritet som Overlæge Helweg udtaler dette, tror jeg meget godt, man kan gaa den Vej at forøge Tilskuddet til de kommunale Anstalter, eller hvis man ikke vilde gaa den Vej, saa overtage nogle af de kommunale Anstalter, og her kunde der muligvis kun være Tale om at overtage Sindssygeanstalten ved Saks-købing, som er langt den største og den eneste, som er rigtig hensigtsmæssigt indrettet. Jeg tror, det vilde være langt billigere, og jeg tror derved, at man vilde komme det Hensyn i Møde, som er fremhævet her saa stærkt, at det er ganske urimeligt baade af Hensyn til Patienterne og af Hensyn til Befolkningen at sende